

14 Ιανουαρίου 2020

Άγιος Θεοφάνης ο Έγκλειστος: Συμβουλές πνευματικές για θάρρος και προσευχή

[Άγιοι - Πατέρες - Γέροντες](#) / [Άγ. Θεοφάνης ο Έγκλειστος](#) / [Άγιοι - Πατέρες - Γέροντες](#) /
[Ορθοδοξία και Ορθοπραξία](#)

Ἐχεις ἀκόμη ἀνησυχίες. Πές μου, ἀπὸ ποῦ θὰ μποροῦσαν νὰ προέρχονται; Ὅλα τὰ ἔξωτερικὰ πᾶνε καλά. Ὅλα τὰ ἔσωτερικὰ τὰ ἔχεις ἐπανεξετάσει καὶ τακτοποιήσει. Τὴν ἀπόφασή σου τὴν ἔχεις πάρει. Ἀπὸ ποῦ, λοιπόν, προέρχονται αὐτὲς οἱ ἀνησυχίες; Ὅλες εἶναι ἀπὸ τὸν ἔχθρο. Ὅλες. Ἀπὸ πουθενὰ ἀλλοῦ.

Τί ἄλλο θὰ μποροῦσε νὰ συμβαίνει; Μήπως σκέφτεσαι νὰ φτιάξεις τὴν ζωή σου μόνη σου, μὲ τὶς δικές σου ίκανότητες καὶ προσπάθειες; Ἀν πραγματικὰ αὐτὸ σκέφτεσαι, σὲ συμβουλεύω ν' ἀλλάξεις ἀμέσως γνώμη, ἀλλιῶς δὲν θ' ἀπαλλαγεῖς ἀπό τὴν σύγχυση καὶ τὴν ταραχή.

Ἐξέτασε πάλι τὸν ἔαυτό σου ἡ θυμήσου ὅ,τι σοῦ ἔχω ὑποδείξει καὶ ὅ,τι ἔχει συμβεῖ μέσα σου σ' ὅλη τη διάρκεια τῆς ἀλληλογραφίας μας. Θυμήσου, ἐπίσης, ποιὰ ἦταν ἡ ἔκβαση τῶν προβληματισμῶν σου γιὰ τὴν ζωή. Τέλος, δῶσε στὴν αὔτοεξέτασή σου τέτοια κατεύθυνση, ὥστε νὰ καταλήξει σὲ μιά σταθερὴ ἀπόφαση ἀμετάκλητης ἐναποθέσεως τοῦ μέλλοντός σου στὰ χέρια τοῦ Θεοῦ.

Ἄφοῦ, λοιπόν, πάρεις αὐτὴ τὴν ἀπόφαση, προσευχήσου στὸν Κύριο ὄλόθερμα. “Τὸ μέλλον μου”, πές Του, “τὸ ἀφήνω μὲ ἐμπιστοσύνη στὰ χέρια Σου. “Οπως ξέρεις καὶ ὅπως θέλεις, Κύριε, κατεύθυνε τὴν ζωή μου, μ' ὅλα τὰ ἀπρόοπτα καὶ μ' ὅλες τὶς δυσκολίες της. Ἀπὸ δῶ κι ἐμπρὸς δὲν θὰ μεριμνῶ καὶ δὲν θ' ἀνησυχῶ πιὰ γιὰ τὸν ἔαυτό μου. Μιὰ φροντίδα μόνο θὰ ἔχω, νὰ κάνω πάντα ὅ,τι εἶναι εὐάρεστο σ' Ἐσένα”.

Ἐτσι νὰ Τοῦ μιλήσεις, ἀλλά καὶ ἔμπρακτα νὰ Τοῦ ἀποδείξεις ὅτι ἔχεις ὄλοκληρωτικὰ ἀφεθεῖ στὰ χέρια Του, ὅτι δὲν ἀνησυχεῖς γιὰ τίποτα, ὅτι ἀποδέχεσαι ἥρεμα καὶ ἀγόγγυστα ὁποιαδήποτε κατάσταση, εὐχάριστη ἡ δυσάρεστη, μὲ τὴν πεποίθηση ὅτι ἔχει παραχωρηθεῖ ἀπό τὴν θεία πρόνοια. Μοναδική σου μέριμνα ἀς εἶναι ἡ ἀκριβὴς τήρηση τῶν ἐντολῶν τοῦ Θεοῦ σὲ κάθε περίσταση.

“Υστερ’ ἀπὸ μιά τέτοια ἐσωτερικὴ τοποθέτηση, ὅλες οἱ ἀνησυχίες σου θὰ ἔξανεμιστοῦν. Ἀνησυχεῖς γιὰ τὸν ἔαυτό σου τώρα, καθὼς θέλεις ὅλες οἱ περιστάσεις νὰ συντείνουν στὴν ἐκπλήρωση τοῦ δικοῦ σου σκοποῦ. Καὶ ἐπειδή, φυσικά, ὅλα δὲν γίνονται σύμφωνα μὲ τὸ θέλημά σου, ταράζεσαι καὶ στενοχωριέσαι – “Αὕτὸ δὲν ἔγινε ἔτσι, ἐκεῖνο δὲν ἔγινε ἀλλιῶς”. Ἀν, ὅμως, ἀναθέσεις τὰ πάντα στὸν Κύριο μὲ ἐμπιστοσύνη καὶ δεχθεῖς πὰς ὅ,τι συμβαίνει προέρχεται ἀπ' Αὕτὸν γιὰ τὸ καλό σου, τότε δὲν θ' ἀνησυχεῖς πιὰ καθόλου. Θὰ κοιτᾶς μόνο γύρω σου, γιὰ νὰ δεῖς τί σοῦ στέλνει ὁ Θεός, καὶ θὰ ἐνεργεῖς σύμφωνα μ' αὐτὸ ποὺ στέλνει.

Κάθε κατάσταση μπορεῖ νὰ ὑπαχθεῖ σὲ κάποια θεία ἐντολή. Νὰ ἐνεργεῖς, λοιπόν, σύμφωνα μὲ τὴ σχετικὴ ἐντολή, ἐπιδιώκοντας τὴν εὐαρέστηση τοῦ Θεοῦ καὶ ὅχι τὴν ίκανοποίηση τῶν δικῶν σου ἐπιθυμιῶν. Προσπάθησε νὰ καταλάβεις τί λέω καὶ ἀποφάσισε νὰ τὸ ἐφαρμόσεις. Δὲν θὰ τὸ κατορθώσεις, βέβαια, ἀπό τὴν μιά στιγμὴ στὴν ἄλλη. Χρειάζεται ἀγώνας γι' αὐτό, ἀλλά καὶ προσευχή.

Ζητῶ ἀπὸ τὸν Κύριο νὰ σὲ λυτρώσει ἀπὸ τὴν κατάθλιψη, ποὺ θεωρεῖς ἀφόρητη,

ἀλλά μόνο ἂν αύτὸ εῖναι σύμφωνο μὲ τὸ ἄγιο θέλημά Του καὶ ἀπαραίτητο γιὰ τὴ σωτηρία σου. Θὰ σὲ λυτρώσει, δίχως ἄλλο, στὴν ὥρα ποὺ πρέπει. Ὁπλίσου μὲ πίστη καὶ ὑπομονή. Βλέπουμε πόσο γρήγορα μεταβάλλονται οἱ συνθῆκες τῆς ζωῆς μας. Ὄλα ἀλλάζουν ἀκατάπαυστα. Ἔτσι θ' ἀλλάξει καὶ ἡ ψυχική σου κατάσταση. Θὰ ἔρθει μία μέρα πού, ἀπαλλαγμένη πιὰ ἀπὸ τὸ πλάκωμα, θ' ἀναπινέεις ἐλεύθερα καὶ θὰ φτεροκοπᾶς ὅπως ἡ πεταλούδα πάνω ἀπὸ τὰ λουλούδια. Πρέπει μόνο νὰ σηκώσεις μὲ ὑπομονὴ τὴν τωρινὴ δυσκολία γιὰ ὅσον καιρὸ παραχωρήσει ὁ Θεός.

Ὅταν ἡ νοικοκυρὰ βάλει μιά πίτα στὸ φοῦρνο, δὲν τὴ βγάζει ὕσπου νὰ βεβαιωθεῖ πῶς εῖναι ψημένη. Ὁ Νοικοκύρης τοῦ σύμπαντος σ' ἔχει βάλει μέσα σ' ἔνα φοῦρνο καὶ σὲ κρατάει ἐκεῖ ὕσπου νὰ ψηθεῖς. Κάνε ὑπομονή, λοιπόν, καὶ περίμενε. Δὲν θὰ μείνεις στὸ φοῦρνο οὐτ' ἔνα λεπτὸ περισσότερο ἀπ' ὅσο χρειάζεται. Μόλις εῖσαι ἔτοιμη, θὰ σὲ βγάλει ὁ Κύριος ἔξω. Ἄν, ὅμως, μόνη σου πεταχτεῖς ἔξω, θὰ εῖσαι σὰν τὴ μισοψημένη πίτα.

Πρέπει ἐπίσης νὰ σοῦ πῶ, ὅτι, σύμφωνα μὲ τὴν πίστη μας, ὅποιος ὑπομένει ἀγόγγυστα τὶς δυσκολίες, πιστεύοντας ὅτι τὶς παραχωρεῖ ὁ Θεὸς γιὰ τὸ καλό του, εῖναι ἰσότιμος μὲ τοὺς μάρτυρες. Αύτὸ νὰ τὸ θυμᾶσαι πάντα, γιὰ νὰ παρηγοριέσαι.

Εἶναι ἀδύνατο νὰ ζήσεις χωρὶς συναισθήματα καὶ συγκινήσεις, ἀλλά δὲν εῖναι σωστὸ νὰ ὑποκύπτεις σ' αὐτά. Πρέπει νὰ τὰ συγκρατεῖς μὲ τὴ λογικὴ καὶ νὰ τοὺς δίνεις τὴ σωστὴ κατεύθυνση. Εῖσαι εύαίσθητη καὶ εύσυγκινητη. Ἡ καρδιά σου ξεχειλίζει καὶ χύνεται μέσα στὸ κεφάλι σου.

Προσπάθησε ν' ἀποκτήσεις αύτοκυριαρχία. Σοῦ ἔχω γράψει ἥδη τί νὰ κάνεις: Νὰ σκέφτεσαι προκαταβολικὰ ποῦ βρίσκεται τὸ πιθανὸ ἐρέθισμα γιὰ κάθε συναίσθημα. Καί, ὅταν τὸ ἐντοπίζεις, νὰ εῖσαι σὲ ἐπιφυλακή, γιὰ ν' ἀντιλαμβάνεσαι ὅποιαδήποτε συναισθηματικὴ ταραχὴ τῆς καρδιᾶς, ἢ νὰ κρατᾶς τὴν καρδιά σου κάτω ἀπὸ τὸν σταθερὸ ἐλεγχο τοῦ νοῦ. Χρειάζεται ν' ἀσκηθεῖς σ' αὐτό. Μὲ τὴν ἔξασκηση εῖναι δυνατὸ ν' ἀποκτήσεις πλήρη αύτοκυριαρχία.

Ὅλα πάντως προέρχονται ἀπὸ τὸν Θεό. Γι' αύτὸ ἀς στρεφόμαστε σ' Ἐκεῖνον μὲ τὴν προσευχή. Καὶ ὅμως, γράφεις ὅτι δὲν προσεύχεσαι. Τί εἶναι τοῦτο πάλι; Μήπως ἔγινες ἄθεη; Τί πάει νὰ πεῖ δὲν προσεύχεσαι; Μπορεῖ νὰ μὴ λέες τὶς τυπικὲς προσευχές, ἀλλά ν' ἀπευθύνεσαι στὸν Θεὸ μὲ δικά σου λόγια καὶ νὰ Τοῦ ζητᾶς βοήθεια. “Κοίτα, Κύριε, τί συμβαίνει μ' ἐμένα. Ἐτοῦτο κι ἐκεῖνο... Δὲν μπορῶ νὰ τὰ βγάλω πέρα μόνη μου. Βοήθησέ με, πολυεύσπλαχνε!”. Νὰ Τοῦ μιλᾶς γιὰ κάθε σου ἀνάγκη, ἀκόμα καὶ τὴν πιὸ μικρή, καὶ νὰ Τὸν παρακαλᾶς γιὰ διαρκή ἐνίσχυση. Αύτὴ ἡ προσευχὴ εἶναι ἡ πιὸ γνήσια.

Γιατί ἀκοῦς ἐκεῖνον πού σὲ ἀποτρέπει ἀπὸ τὴν προσευχή; Δὲν καταλαβαίνεις ὅτι κι

αύτὸν εἶναι δουλειὰ τοῦ ἔχθροῦ; Ναί, ἀναμφίβολα εἶναι. Ψιθυρίζει στὸ αὐτὶ σου: “Μὴν προσεύχεσαι!”. Καὶ μερικὲς φορές, ἀφοῦ κυριαρχήσει σ' ὁλόκληρο τὸ σῶμα σου, σὲ ρίχνει στὸ κρεβάτι καὶ σὲ ἀποκοιμίζει. Δικά του τεχνάσματα εἶναι ὅλα τοῦτα. Μὰ ἐνῶ ὁ πονηρὸς κάνει τὴν δουλειά του, πασχίζοντας νὰ σὲ ἀποσπάσει ἀπὸ τὸ καλό σου ἔργο, πρέπει κι ἐσύ νὰ κάνεις τὴν δική σου δουλειά, ἐπιμένοντας σ' αὐτὸν τὸ ἔργο ὡς τὸ τέλος.

Όπλίσου, ὅπως τόσες φορὲς σοῦ ἔχω πεῖ, μὲ θάρρος καὶ μὴν ἀκοῦς τὸν ἔχθρο. Καμιὰ προσοχὴ μὴ δίνεις στοὺς ψιθυρισμούς του. Καὶ ἐπιπλέον, θύμωσε! Θυμώνοντας ἐναντίον του, εἶναι σὰν νὰ τὸν χτυπᾶς κατάστηθα. Ἀμέσως γίνεται καπνός.

Σοῦ εὔχομαι μ' ὅλη μου τὴν καρδιὰ νὰ βρεῖς τελικὰ τὴν εἰρήνη.

Ο Θεὸς βοηθός!